

מבט לסוריה (בעקבות הפלת המשטר)

9 – 16 בדצמבר 2024

עיקרים

ממשלת המעבר החדשה בסוריה בראשותו של מחמד אלבשיר החלה בפעילותה לאחר העברת הסמכויות מהממשלה האחרונה של משטר אלאסד. בין החלטותיה הראשונות, פריסת כוחות שיטור בערים הגדולות ואיסור על עישון ושתיית אלכוהול.

מנהיג היאת תחריר אלשאם, אחמד אלשרע, המשיך לספק אמירות פייסניות. הוא הכריז על פירוק כוחות הביטחון וסגירת בתי הכלא והדגיש את סיום הנוכחות האיראנית במדינה.

כוחות המורדים בחסות תורכיה השלימו את ההשתלטות על דיר אלזור במזרח סוריה מידי הכוחות הסוריים הדמוקרטיים. הכורדים הביעו חשש מהתקיפות נגדם וקראו לקיים מפגש של כל הכוחות הפוליטיים במדינה כדי לגבש חזון מאוחד.

צה"ל המשיך לפעול נגד מאגרי נשק אסטרטגיים ותשתיות צבאיות של צבא סוריה ברחבי סוריה ובתוך מרחב החיץ ברמת הגולן. אחמד אלשרע הדגיש כי פעולות ישראל עלולות להביא להסלמה ולסוריה אין כוונה להיכנס למלחמה חדשה.

מזכ"ל חזבאללה, נעים קאסם, הביע תקווה כי השלטון החדש בדמשק לא יקדם נורמליזציה עם ישראל וימשיך לראות בה אויבת.

מזכיר המדינה האמריקאי אישר כי ארה"ב קיימה קשרים עם היאת תחריר אלשאם על אף שהוא מוגדר ארגון טרור. רוסיה החלה לצמצם את כוחותיה בסוריה ומנסה לקדם הסכם על שמירת שני בסיסי הגדולים במדינה.

פעילות השלטון המהפכני החדש

פעילות ממשלת המעבר החדשה

ב-11 בדצמבר 2024, התקיימה הישיבה הראשונה של הממשלה הזמנית החדשה של סוריה בראשותו של מחמד אלבשיר, שאמורה לכהן עד 1 במרץ 2025. בישיבה השתתפו שרי "ממשלת ההצלה", שניהלה את מובלעת המורדים באדלב, ושרי הממשלה היוצאת של משטר בשאר אלאסד. במהלך הישיבה, דנו הנוכחים בהעברת הסמכויות השלטוניות באופן מסודר (אלג'זירה, 11 בדצמבר 2024).¹

¹ ראש הממשלה הזמנית, מחמד אלבשיר, בן 41, הינו תושב מחוז אדלב ובעל תואר בהנדסת חשמל ואלקטרוניקה מאוניברסיטת חלב ותואר בשריעה ובמשפטים מאוניברסיטת אדלב. בפברואר 2024, הוא מונה לכהן כראש "ממשלת ההצלה" של אדלב, לאחר ששימש כשר הצמיחה ועניינים הומניטארים (CNN בערבית, 10 בדצמבר 2024; אלג'זירה, 9 בדצמבר 2024).

◀ בהודעה שפורסמה מטעם הממשלה החדשה בתום הישיבה נמסר כי היא מתמקדת בהסדרת הפעילות במוסדות הרשמיים והבטחת צורכי האזרחים, בנוסף לייצוב השירותים הבסיסיים בעיר חלב. כמו כן, צוין כי הממשלה בוחנת את העיצוב מחדש של הטלוויזיה הממלכתית וכי היא מפתחת חזון אסטרטגי חדש עבור התקשורת כדי שתביע את "השאיפות האמיתיות" של הסורים (ערוץ הטלגרם של סוכנות הידיעות אלמעארכ, 11 בדצמבר 2024).

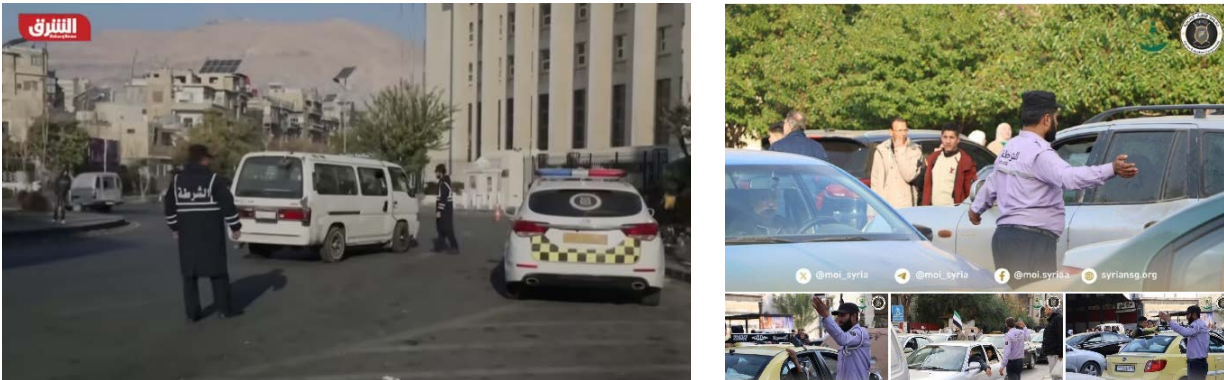
◀ אלבשיר ציין כי המעבר יהיה בין הממשלות אמור להתנהל באופן חלק מאחר שחלק מהמשרדים מקבילים בין "ממשלת ההצלה" שפעלה באדלב לבין ממשלת אלאסד, כך שכל שר ימשיך את תפקידו הקודם, אולם הפעם יקבל אחריות על תחומי פעילותו בכל סוריה. לדבריו, לגבי משרדים שקיימים בממשלה הקודמת ולא היה להם מקביל בממשלת אדלב, יהיה מינוי של ראשי מנהלות באדלב שעסקו בתחומים הרלוונטיים (אלג'זירה, 11 בדצמבר 2024).

ראש ממשלת המעבר של סוריה, מחמד אלבשיר (אלג'זירה, 11 בדצמבר 2024)

◀ דווח כי הפגישות של מנהיג היאת תחריר אלשאם, אחמד אלשרע (אבו מחמד אלג'ולאני) עם קבוצות שונות, בין השאר באזור אלקניטרה ואלסוידאא', נועדו "להקים את משרד ההגנה ולכלול בו את כל הפלגים" (אלג'זירה, 11 בדצמבר 2024). במקביל, נמסר כי אלשרע נועד עם מחלקת המבצעים הצבאיים ועם חדר המבצעים הדרומי, אשר נוסד בשבוע שעבר ומאגד קבוצות סוריות שונות ושבטים דרוזים באזור אלסוידאא' ואלקניטרה. בהצהרה המסכמת את הפגישה נמסר כי "היא צעד חשוב להשגת יציבות וביטחון באזור וצעד חשוב לקראת איחוד מאמצי הכוחות המהפכניים עם הנהגה מרכזית מאוחדת". עוד נכתב כי הם דנו בקביעת סדרי עדיפויות "לעבודה בשלב הבא בתחומים שונים", בחיזוק מנגנוני ואמצעי תיאום ושיתוף הפעולה בין כל הפעילים במחוז ובצעדים לשיפור הביטחון "ולשימור רווחי המולדת" (Syria TV, 11 בדצמבר 2024).

◀ "שני מקורות מקורבים למהפכנים בסוריה" מסרו כי ההנהגה הורתה ללוחמיה לסגת מהערים ובמקומם יוצבו כוחות ביטחון הפנים, המזוהים עם היאת תחריר אלשאם (רויטרס, 10 בדצמבר 2024).

**כוחות שיטור ברחובות דמשק
(ערוץ הטלגרם של משרד הפנים של ממשלת המורדים וערוץ אלשרק, 9 בדצמבר 2024)**

◀ הממשלה החדשה קבעה איסור על העישון, בהתאם לתפיסות האסלאם הרדיקלי. תושבים שנתפסו מעשנים, הוכו על ידי המשטרה החדשה (אלערביה, 14 בדצמבר 2024). במקביל, נקבע איסור על מכירה ועל שתיית אלכוהול. בין השאר, נותצו בקבוקי אלכוהול בדיוטי פרי של שדה התעופה של דמשק (אלשרק אלאוסט, 15 בדצמבר 2024).

מעשנים מוכים על-ידי המשטרה החדשה (אלערביה, 14 בדצמבר 2024)

◀ שר התחבורה בממשלת המעבר בסוריה, בהא' אלדין שרם, מסר כי הם פועלים להפעלה מחדש של נמלי התעופה במדינה ולפתיחת מעברי הגבול עם המדינות השכנות. לדבריו, נמל התעופה בחלב כבר מוכן ומועד פתיחתו יוכרז בימים הקרובים, יחד עם נמל התעופה של דמשק (אלוטון, 13 בדצמבר 2024).

מנהלת העניינים המדיניים בממשלת המעבר הודיעה כי שמונה מדינות - מצרים, עיראק, סעודיה, מאע"מ, ירדן, בחריין, עומאן ואיטליה - חידשו את פעילות שגרירותיהן בסוריה. בנוסף, קטר ותורכיה הבטיחו לשוב ולפתוח שגרירותיהן בדמשק (RT בערבית, 12 בדצמבר 2024).

מפת החלוקה בסוריה, נכון ל-11 בדצמבר 2024. בירוק: שטחים בשליטת המהפכנים בהובלת היאת תחריר אלשאם; בצהוב: האזורים בשליטת הכוחות הסוריים הדמוקרטיים (ערוץ הטלגרם של שבכה אחב'אר אלמעארק, 11 בדצמבר 2024)

התבטאויות אחמד אלשרע

מנהיג היאת תחריר אלשאם, אחמד אלשרע (אבו מחמד אלג'ולאני), שנחשב לאיש החזק בשלטון הסורי החדש, המשיך בשבוע האחרון להציג חזית מאחדת ופייסנית, בתוך סוריה וכלפי הקהילה הבינלאומית. להלן חלק מהתבטאויותיו הבולטות:

הבטיח כי כוחות הביטחון הסוריים יפורקו ובתי הכלא ייסגרו אחרי ששוחררו מהם אלפי אסירים שהוחזקו על ידי משטר אלאסד, חלקם במשך שנים ארוכות. כמו כן, הוא הדגיש כי הם עוקבים מקרוב אחרי מחסני הנשק הכימי בסוריה ופועלים עם ארגונים בינלאומיים כדי לאבטח אותם (רויטרס, 12 בדצמבר 2024).

אחמד אלשרע (אלערבי, 12 בדצמבר 2024)

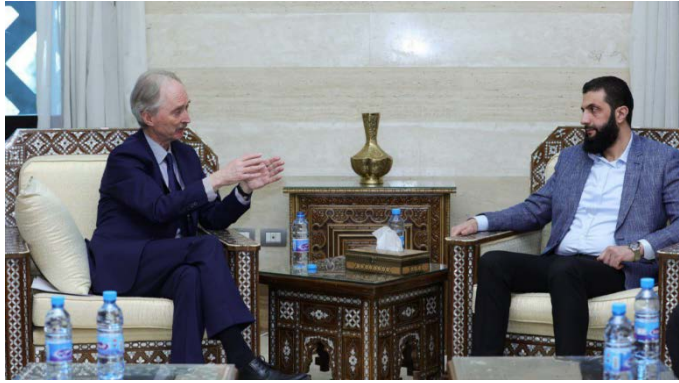
◆ הבהיר כי הם לא יהססו להטיל אחריות על פושעים, רוצחים וקציני ביטחון המעורבים בעינויים של העם הסורי. הוא ציין כי הם ירדפו אחריהם בכל מקום וידרשו את הסגרתם מהמדינות שאליהן ברחו. כמו כן, הוא מסר כי השלטון יציע תגמול עבור מידע על קציני צבא וביטחון בכירים המעורבים בפשעים (ערוץ הטלגרם של מנהלת המבצעים הצבאיים של המורדים, 10 בדצמבר 2024).

◆ **הכריז כי המהפכנים הצליחו לסיים את הנוכחות האיראנית במדינה, לאחר שסוריה הפכה לפלטפורמה ליישום האג'נדות האיראניות, דבר שהיווה סכנה גדולה לסוריה, למדינות האזור ולמפרץ.** עם זאת, הוא הדגיש כי אין להם עוינות עם העם האיראני, אלא עם השלטון שפגע בסוריה (Syria TV, 14 בדצמבר 2024).

◆ הדגיש כי הכורדים הם חלק מהלאום הסורי ויקבלו את זכויותיהם. לדבריו, הם נחשפו לעושק בדומה לתושבים אחרים בסוריה, אך עם חיסול המשטר, הוסר העושק, ובסוריה הבאה יהיה לכורדים חלק בסיסי בכך (טלגרם, 14 בדצמבר 2024).

◆ האשים כי נשיא סוריה המודח, בשאר אלאסד, הורה לבנק הסורי להדפיס שטרות ללא כל כיסוי פיננסי, ובכך חרף את המשבר הכלכלי במדינה. הוא גם הבטיח כי ישים סוף לייצור סמי הקפטגון במדינה, לאחר שלטענתו משטר אלאסד הפך את המדינה "למפעל לייצור הסם" (Syria TV, 14 בדצמבר 2024).

◀ ב-15 בדצמבר 2024, נועד אלשרע עם שליח האו"ם לסוריה, גייר פדרסן. הוא ציין כי לאור הפלת משטר אלאסד והשינויים הפוליטיים בסוריה, יש לשקול מחדש את החלטה 2254 של מועצת הביטחון של האו"ם משנת 2015 שקבעה מפת דרכים לסיום מלחמת האזרחים ולקיום בחירות. לדברי אלשרע, יש לייצר סביבה בטוחה לחזרת הפליטים למדינה וכי יש ליישם את כל הצעדים הללו בזהירות ולא בחיפזון, תחת פיקוח של צוותים מומחים (ערוץ הטלגרם הרשמי של הנהגת היאת תחריר אלשאם, 15 בדצמבר 2024). פדרסן הדגיש את הצורך במעבר פוליטי כולל ואמין בדמשק, על בסיס עקרונות החלטה 2254. הוא ציין כי בכונת האו"ם לספק כל סיוע אפשרי לעם הסורי (אתר האו"ם, 15 בדצמבר 2024).

פגישת אלג'ולאני ופדרסן (ערוץ הטלגרם המפקדה הכללית-סוריה, 15 בדצמבר 2024)

הכורדים

ב-11 בדצמבר 2024, השלימו כוחות המורדים בחסות תורכיה את ההשתלטות על מרחב דיר אלזור במזרח סוריה, זאת לאחר שהכוחות הסוריים הדמוקרטיים (SDF), המיליציה הכורדית שפועלת בתמיכת ארה"ב, השתלטו עליו עם נפילת משטר אלאסד (חשבון X של דיר אלזור, 11 בדצמבר 2024). כמו כן המורדים הפרו-תורכים השתלטו על מנבג', בפריפריה הצפון-מזרחית של חלב, מידי הכורדים (10 בדצמבר 2024).

ילדים בדיר אלזור מריעים לכוחות המורדים (חשבון X של דיר אלזור, 11 בדצמבר 2024)

מפקד הכוחות הכורדיים הסוריים הדמוקרטיים, מט'לום עבדי, הזהיר כי הוואקום שנוצר מנפילתו של משטר אלאסד הוביל לתקיפות נגד כוחות המיליציה ולכן הם נאלצו להפסיק את הלחימה בדאעש. הוא קרא לארה"ב להפעיל לחץ מדיני נוסף כדי לעצור את התקיפות הללו. הוא הוסיף כי הממשל הפוליטי של המחוז האוטונומי בצפון סוריה צריך להיות מיוצג בממשלה החדשה והכוחות הסוריים הדמוקרטיים חייבים לקחת חלק בצבא המדינה. הוא גם הביע דאגה מכך שתורכיה תדחוף את השלטון החדש בדמשק לשרת את האינטרסים התורכיים, (וול סטריט ג'ורנל, 13 בדצמבר 2024).

ב-16 בדצמבר 2024, פרסמו הכוחות הדמוקרטיים הסוריים הודעה, בה הדגישו כי יש צורך לשמר את האחדות ואת הריבונות של סוריה. הם קראו לקיים פגישת חירום, בה ישתתפו כל הכוחות הפוליטיים בסוריה כדי לגבש חזון משותף לגבי שלב המעבר (סוכנות עין אלפראת, 16 בדצמבר 2024).

פעילות צה"ל

ב-10 בדצמבר 2024, פרסם דובר צה"ל פרטים על מבצע "חץ הבשן" לפגיעה במאגרי נשק אסטרטגיים ברחבי סוריה וביכולות הצבאיות של צבא סוריה כדי למנוע את נפילתם בידי גורמי טרור לאחר הפלת משטר אלאסד. בין השאר, בוצעו יותר מ-350 תקיפות אוויריות בתוך 48 שעות נגד יותר מ-300 מטרות, בהן שדות תעופה צבאיים, סוללות הגנה אווירית, אתרי ייצור ומחסנים של אמצעי לחימה ותשתיות צבאיות וביטחוניות נוספות. כמו כן, ספינות של חיל הים הישראלי השמידו 15 כלי שיט של חיל הים הסורי ואמצעי לחימה, בהם טילי ים-ים, בנמלים אלביצ'אא' ואללאד'קיה (דובר צה"ל, 10 בדצמבר 2024).

קצין ששירת בחיל האוויר הסורי ציין כי הושמדו שלוש טייסות מהחשובות ביותר של החיל לצד מטוסים רוסיים, וכי סוריה איבדה 70% ממטוסיה. לטענת הקצין, בתוך יממה הותקפו 17 אתרים צבאיים, שמחציתם באזור דמשק, ושישה בסיסים צבאיים מרכזיים (Baghdad Today, 10 בדצמבר 2024).

מימין: מבנים שהותקפו במרכז למחקרים מדעיים בברזה, בצפון-מזרח דמשק (אלמוג'ז אלרוסי, 10 בדצמבר 2024). משמאל: שרידי ספינות טילי ים-ים של חיל הים הסורי בנמל אללאד'קיה (אלחדת', 10 בדצמבר 2024)

לפי מרכז המעקב הסורי אחרי זכויות אדם, בשבוע שחלף מאז הפלת משטר אלאסד, ביצעה ישראל לפחות 473 תקיפות אוויריות בשטח סוריה. דווח כי סבב התקיפות העצים ביותר מזה 12 שנה בוצע ב-15 בדצמבר 2024, עם 18 תקיפות נגד יעדים צבאיים לאורך החוף הסורי, כולל באזור טרטוס. כמו כן, דווח כי כלי טיס ישראליים תקפו מתקני מכ"ם בשדה התעופה הצבאי דיר אלזור שבמזרח סוריה (מרכז המעקב הסורי, 16 בדצמבר 2024).

פיצוץ מהתקיפות המיוחסות לישראל בטרטוס (חשבון X של אלנהאר, 16 בדצמבר 2024)

◀ כוחות צה"ל המשיכו להתפרס בנקודות שולטות במרחב החיץ בשטח סוריה ולאורך הגבול ברמת הגולן. איתרו אמצעי לחימה ובהם טילי נ"ט, כלי נשק, אפודים, תחמושת וציוד צבאי נוסף (דובר צה"ל, 13 בדצמבר 2024). כמו כן, כוחות צה"ל יצרו קשר עם ראשי כפרים בגולן הסורי וביקשו מהם לאסוף את כלי הנשק מהתושבים. לא נרשמו אירועים חריגים (תקשורת ישראלית, 15 בדצמבר 2024).

התייחסות המשטר הסורי החדש לישראל

◀ ב-14 בדצמבר 2024, התייחס אהמד אלשרע, לראשונה לתקיפות הישראליות בסוריה. הוא ציין כי "התירוצים הישראליים נחלשו ואינם מצדיקים את עבירותיה האחרונות", וכי ישראל "חצתה בביור" את קווי העימות בסוריה, דבר שעלול להוביל להסלמה בלתי מוצדקת. עם זאת, הוא הדגיש כי סוריה עייפה ממלחמות, וכי בשלב זה היא מעוניינת בבנייה מחדש וביציבות ולא בסכסוכים שעלולים להוביל להרס נוסף. בנוסף, הוא קרא לקהילה הבינלאומית להתערב בסוגיית "ההסלמה הישראלית" ולשים לה קץ (Syria TV, 14 בדצמבר 2024).

◀ דווח כי שגריר סוריה באו"ם, קצי אלצ'חאכ, שהעביר את נאמנותו למשטר החדש בדמשק, מסר למועצת הביטחון של האו"ם מכתב מחאה מטעם ממשלת המעבר בסוריה, בו גינה תקיפותיה האוויריות של ישראל ואת הפרת הסכם ההפרדה ברמת הגולן משנת 1974 (אלשרק אלאוסט, 15 בדצמבר 2024).

חזבאללה ולבנון

התייחסות חזבאללה לפעילות צה"ל בסוריה

◀ מזכ"ל חזבאללה, נעים קאסם, הביע תקווה כי המשטר החדש בסוריה יבחר בשיתוף פעולה עם לבנון וכי כל הצדדים בסוריה ישתתפו בעיצוב השלטון החדש. כמו כן, הוא הביע תקווה כי השלטון החדש יראה בישראל "אויבת" ולא ינקוט בצעדי נורמליזציה. קאסם הודה כי בשל נפילת משטר אלאסד, חזבאללה איבד את ציר האספקה הצבאית שלו, אולם הוא הוסיף כי "ההתנגדות" גמישה וכי אם השלטון החדש לא יאפשר העברת אמצעי לחימה, יהיה צורך למצוא דרכים אחרות (אלמנאר, 14 בדצמבר 2024).

◀ חזבאללה פרסם הודעת גינוי נגד התקיפות הישראליות בשטח סוריה. בהודעה נאמר כי "הפשעים המתמשכים של האויב" הם "הפרה בוטה של הריבונות הסורית". הארגון גם הזהיר מפני "השלכות הפשעים הללו" וקרא לעולם בכלל ולעולם הערבי בפרט לנקוט עמדה ולהפעיל לחץ כדי לעצור את התקיפות. בהודעה הודגש כי חזבאללה תומך בסוריה וכי "יש לשמור על אחדות המדינה" (ערוץ הטלגרם של זרוע ההסברה הקרבית של חזבאללה, 9 בדצמבר 2024).

◀ חבר הפרלמנט הלבנוני מטעם חזבאללה, חסן פצ'אללה, ציין כי הארגון לא היה צד באירועים שהתרחשו בסוריה, במיוחד מאחר שצבא סוריה החליט לא להילחם וחזבאללה "אינו נלחם בשביל אחרים". הוא הוסיף כי הם עוקבים אחרי ההתפתחויות וכי הם ישפטו את השלטון החדש לפי מעשיו ולא לפי ההצהרות שלו (ג'נוביה, 15 בדצמבר 2024).

◀ עוד התייחס לאירועים האחרונים בסוריה ואמר כי "כל מה שקורה שם לא יחליש אותנו". הוא הוסיף, כי "אנחנו לא ממהרים לשפוט את העניינים, נבחן כיצד הם יתקדמו" וכי "אנו יודעים איך להגן על המדינה שלנו ואיך להתמודד עם אתגרים" (אלעהד, 9 בדצמבר 2024).

המצב בגבול סוריה-לבנון

◀ דווח כי עשרות, וייתכן שאף מאות חיילים בצבא סוריה, בעיקר מדיביזיה 4 בפיקודו של מאהר אלאסד (אחיו של נשיא סוריה המודח), נמלטו ללבנון דרך מעברים לא חוקיים בחלקה הצפוני של בקעת הלבנון וכי חזבאללה דאג להם לקורת גג (Lebanon Files, 10 בדצמבר 2024).

◀ שר הפנים הלבנוני, בסאם מולוי, הודיע על החמרת האמצעים הביטחוניים במעבר אלמצנע בגבול עם סוריה והדגיש כי המעברים הבלתי חוקיים בגבול סגורים ונמצאים תחת שליטת צבא לבנון. הוא טען כי אנשי ביטחון ששירותו במשטר הסורי הקודם לא נכנסו ללבנון, והדגיש כי כל מי שייכנס ללבנון באופן לא חוקי מסוריה, יגורש חזרה. מולוי העריך כי לאחר שהמצב סוריה יתייצב, תהיה יציאה גדלה של סוריה מלבנון. והדגיש כי "המעברים הבלתי חוקיים סגורים ונמצאים בידי צבא לבנון" (אלנשרה, 10 בדצמבר 2024). בהקשר זה, מנהלת הביטחון הכללי בלבנון מסרה כי היא לא תאפשר תנועה של מי שהינם מבוקשים על ידי מערכת המשפט הבינלאומית או המקומית. (אלנשרה, 11 בדצמבר 2024).

◀ ב-13 בדצמבר 2024, נמסר כי במהלך ששת הימים הקודמים נכנסו כ-7,000 בני אדם מסוריה ללבנון דרך מעבר אלמצנע. צוין כי הנכנסים ללבנון עומדים בתנאים של הביטחון הכללי הלבנוני: לבנון מהווה עבורם תחנת מעבר בלבד והם מחזיקים בכרטיס נסיעה למדינה אחרת או שיש להם דרכון זר או ששהותם בלבנון הינה חוקית (אלערביה, 13 בדצמבר 2024).

מעבר הגבול אלמצנע: מימין: מפה (Google Maps). במרכז: המעבר עצמו (אלחדת' אללבנאני, 13 בדצמבר 2024). משמאל: הצטופפות אזרחים בסמוך למעבר (חשבון X של athabat network, 11 בדצמבר 2024)

◀ המורדים הסורים הודיעו כי הם חשפו רשת מנהרות ענק תת-קרקעיות מתחת להרי אלקלמון הגובלים בין סוריה ללבנון, שנטען כי שימשה את איראן וחזבאללה להברחות נשק ללבנון. בתיעוד מהמנהרות, נראו משאיות, דחפור וסוללות לירי טילי קרקע-קרקע המוצבות על משאיות (אלחדת' אלסורי, 12 בדצמבר 2024).

משאית ודחפור במנהרה של איראן וחזבאללה בהרי קלמון (אלחדת' אלסורי, 12 בדצמבר 2024)

תגובות בינלאומיות

◀ ב-14 בדצמבר 2024, התקיימה בירדן פגישה בנושא סוריה בהשתתפות שרי החוץ של ארה"ב, האיחוד האירופי, ירדן, תורכיה, צרפת, סעודיה, מאע"מ, קטר, לבנון, עיראק, מצרים ובחרין ושליח האו"ם לסוריה. בהודעת הסיכום נאמר כי המשתתפות קוראות לעתיד מלא תקווה, בטוח ושלו בסוריה והדגישו את הצורך לשמור על זכויות הנשים והמיעוטים ולמנוע התערורות מחודשת של גורמי טרור. עוד ציינו המשתתפים כי תהליך המעבר הפוליטי בסוריה חייב להיות בהובלת הסורים עצמם והתוצאה צריכה להיות ממשלה מכילה, בלתי קהילתית ומייצגת את כולם (אתר מחלקת המדינה, 14 בדצמבר 2024).

ארה"ב

◀ מזכיר המדינה האמריקאי, אנתוני בלינקן, אישר כי הממשל האמריקאי יצר קשר עם אנשי היאת תחריר אלשאם ועם גורמים נוספים בסוריה. לדבריו, הקשר נועד להעביר את המסרים לגבי העקרונות המצופים מהמשטר החדש, וכן לסייע בחיפושים אחרי העיתונאי האמריקאי, אוסטין טייס, שנעדר בסוריה מאז 2012 (אתר מחלקת המדינה, 14 בדצמבר 2024). יצוין כי היאת תחריר אלשאם מוגדר ארגון טרור על ידי ארה"ב, וכי יש פרס של עשרה מיליון דולר על ראשו של אחמד אלשרע.

רוסיה

◀ סגן שר החוץ הרוסי, מיכאיל בוגדנוב, מסר כי ארצו קיימה מגעים ישירים עם הוועדה הפוליטית של היאת תחריר אלשאם. לדבריו, רוסיה שואפת לשמור על הבסיסים הצבאיים שלה בסוריה כדי להילחם בטרור הבינלאומי (רויטרס, 12 בדצמבר 2024).

◀ "ארבעה מקורות סוריים" מסרו כי רוסיה מוציאה את צבאה מהחזית בצפון סוריה ומרכס הרי החוף, אך לא עוזבת את שני בסיסה העיקריים בטרטוס ובחמימים. "מקור סורי ביטחוני" ציין כי לפחות מטוס תובלה רוסי אחד המריא מבסיס חמימים ללוב. כמו כן, "קצין בכיר בצבא סוריה" שנמצא במגעים עם צבא רוסיה מסר כי המטרה

של רוסיה היא להתארגן מחדש בהתאם להתפתחויות בשטח. "בכיר בקרב המורדים בסוריה" הדגיש כי נוכחות צבא רוסיה והסכמים קודמים שלו עם משטר אלאסד אינם נתונים לדיון, וכי הסוגיה נתונה לדיונים עתידיים וכי "לעם הסורי תהיה את המילה האחרונה" (רויטרס, 14 בדצמבר 2024).

◀ "גורם רשמי" בהיאת תחריר אלשאם מסר כי רוסיה פינתה בימים האחרונים לפחות 400 חיילים מאזור דמשק בתיאום עם הארגון. "גורם שניהל מו"מ על הנסיגה" בצד הסורי הוסיף כי הרוסים עזבו את דמשק בשיירה דרך היבשה לבסיס חמימים, משם הטיסו את החיילים בחזרה לרוסיה (פייננשל טיימס, 16 בדצמבר 2024).

איראן

◀ שגריר איראן בסוריה, חסין אכברי, מסר כי "לקבוצות הנוכחיות בסוריה אין ניסיון עם ממשל" וכי הן מתמודדות עם מספר בעיות אמיתיות, ובהן הנוכחות האמריקאית במדינה והכוחות הסוריים הדמוקרטיים. הוא הוסיף כי ישראל מחפשת "ניצחון דמיוני" ולהרוס את כל היכולות הצבאיות של סוריה, וכי העם הסורי לעולם לא ילך עם המדיניות של "הישות הכובשת". אכברי מסר כי שגרירות איראן בדמשק תחדש את פעילותה בקרוב, וזאת לאחר שהובטח כי ביטחונה יישמר (אלעאלם, 15 בדצמבר 2024).

תורכיה

◀ נשיא תורכיה, רג'פ טאיפ ארדואן, הדגיש כי ארצו לא תאפשר לאף אחד לחלק את אדמות סוריה ולהפוך אותן שוב לאזורי סכסוך ושפיכות דמים. הוא הזהיר כי כל אדם או ישות שינסו לתקוף את סוריה, ימצא את העם הסורי מולו, וכי תורכיה תעמוד לצד העם הסורי. לדבריו, תורכיה הקריבה רבות עד שהמצב בסוריה הגיע להצלחה. כמו כן, הוא עדכן כי תורכיה תפתח את מעבר הגבול שלה עם סוריה כדי לאפשר את חזרתם הבטוחה של הפליטים הסורים שהיא מארחת ומעוניינים לשוב למדינתם (אלג'זירה, 10 בדצמבר 2024).

◀ שר ההגנה התורכי, ישאר גולר, מסר כי המטרה של תורכיה היא שמירה על אחדותה הטריטוריאלית של סוריה. לדבריו, הממשל החדש בסוריה צריך לקבל הזדמנות למשול, ותורכיה תהיה מוכנה לספק אימונים צבאיים, אם תתבקש. גולר ציין כי תורכיה הבהירה לארה"ב כי העדיפות של תורכיה היא חיסול של הכוחות הכורדיים הדמוקרטיים, שנתמכים על ידי ארה"ב (רויטרס, 15 בדצמבר 2024).

האיחוד האירופי

◀ שרת החוץ של האיחוד האירופי, קאיה קאלאס, מסרה כי הסנקציות המוטלות על סוריה לא יוסרו לפני שהשלטון החדש יבטיח כי מיעוטים לא יירדפו ושזכויות הנשים תהיינה מוגנות בממשלה המאוחדת. קאלאס הוסיפה כי המנהיגים הזמניים בסוריה נתנו איתותים חיוביים אך הם לא מספיקים, וכי "הם יישפטו במעשים ולא במילים והשבועות הקרובים לאיזה כיוון הם הולכים" (רויטרס, 15 בדצמבר 2024).